

Sygn. akt VI U 1150/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – st. sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2018 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: B. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 czerwca 2017 r., znak: (...)

w sprawie: B. L.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej B. L. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 8 czerwca 2017 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonej B. L. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, na podstawie przepisu art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 roku nr 153, poz. 1227)

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS ubezpieczona nie została uznany za niezdolną do pracy zarobkowej.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona, która wniosła o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, iż aktualny stan jej zdrowia nie pozwala na podjęcie pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonej, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczona B. L. urodzona (...), ostatnio zatrudniona jako salowa, poprzednio jako telefonistka w dniu 27.04.2017 roku złożyła w pozwanym organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do renty. Ubezpieczona udokumentowała wymagany staż ubezpieczeniowy. Pozwany organ rentowy poddał ją badaniu przez lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS. Lekarz Orzecznik w orzeczeniu z dnia 24.05.2017 r. stwierdził, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy do 31.05.2018 r. Komisja Lekrska w wydanym w dniu 13.06.17 r. orzeczeniu nie uznała ubezpieczonej za osobę niezdolną do wykonywania pracy zarobkowej. W okresie od dnia 13.06.2016 r. do dnia 7.06.2017 r. ubezpieczona była uprawniona do świadczenia rehabilitacyjnego.

-okoliczności bezsporne.

W celu zweryfikowania powyższych orzeczeń Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych z zakresu następujących specjalności: neurologa, psychiatrę i medycyny pracy.

Biegli lekarze sądowi w wydanej opinii w dniu 22.02. 2018 roku rozpoznali u ubezpieczonej następujące schorzenia:

- Przewlekły zespół bólowy lędźwiowy
- Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego i piersiowego
- Zmiany zwyrodnieniowe stawów biodrowych
- Nadciśnienie tętnicze
- I • Astmę oskrzelową
- Celiakię
- Zaburzenie depresyjne i lękowe mieszane

Na podstawie przeprowadzonych badań sądowo-lekarskich i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną znajdującą się w aktach sprawy biegli stwierdzili, że badana jest nadal **częściowo niezdolna do pracy** - okresowo (do 31.12.2018 roku) od dnia wstrzymania renty.

Zdaniem biegłych przebieg zaburzeń ma charakter przewlekły, w czasie ulegało natomiast zmianie nasilenie poszczególnych objawów. Biorąc pod uwagę obraz kliniczny zaburzeń, nasilenie i częstość objawów, dotychczasowy przebieg choroby, obecny stan zdrowia - biegli stwierdzili, że mimo systematycznego leczenia brak istotnej poprawy funkcjonowania a uwzględniając wszystkie ograniczenia wynikające z przebiegu procesu chorobowego dokonali odmiennej kwalifikacji w zakresie ustalenia stopnia niezdolności do pracy. Biegli wskazali też, że występujące u badanej zmiany chorobowe stanowią przeciwwskazanie do wykonywania pracy fizycznej, dźwigania ciężarów, długotrwałej pracy w pozycji wymuszonej oraz wymagającej pełnej sprawności psychofizycznej. Możliwość przekwalifikowania zawodowego (nabywania nowych umiejętności) - z uwagi na stan psychiczny —jest znacznie ograniczona.

Biegli opinię wydali na podstawie tych wyników badań którymi dysponował organ rentowy.

dowód: opinia biegłych k. 65-66

Po zapoznaniu się z wydaną przez biegłych opinią, pozwany organ rentowy wniósł do niej zastrzeżenia, w których wskazał, iż schorzenie kręgosłupa w okresach zaostrzeń może być leczone w ramach zwolnień do pracy oraz że biegli rozpoznali zmiany zwyrodnieniowe stawów biodrowych, ale nie opisali ograniczenia ruchomości tych stawów, nie

wskazali też które odruchy są ograniczone i w jakim stopniu. Wobec powyższego, pozwany wniósł o przekazanie zastrzeżeń biegłym bądź oddalenie odwołania.

W opinii uzupełniającej, wydanej w celu ustosunkowania się do zastrzeżeń pozwanego organu rentowego, biegły neurolog i neurochirurg wskazali, iż ograniczenie ruchomości stawów biodrowych dotyczyło badania ruchów pasywnych. Stwierdzono ograniczenie pasywnej rotacji wewnętrznej(z 45 stopni do + 10 stopni) i zgięcia (ze 140 stopni do 120 stopni) obustronnie. Ruch wyprostu stawów biodrowych był niemożliwy do obiektywizacji. Rodzaj ruchów ograniczonych oraz stopień tego ograniczenia wskazują na obecność tzw. wzorca torebkowego wypadania ruchów w stawie biodrowym. Jest on charakterystyczny dla zwyrodnienia. Wówczas w pierwszej kolejności wypada ruch rotacji wewnętrznej (i wyprostu – tu nie do obiektywizacji), a w mniejszym stopniu ruch zgięcia stawu biodrowego. Powyższy schemat ograniczenia ruchomości jest typowy dla początków koksartrozy.

-dowód: opinia uzupełniająca k. 92 akt sądowych

Po zapoznaniu się z wydaną przez biegłych opinią uzupełniająca, pozwany organ rentowy zgłosił do niej zastrzeżenia w których powołał się na stan zdrowia ubezpieczonej w trakcie badania przed Komisją Lekarską oraz początkowy stan zwyrodnienia stawów biodrowych a także fakt, że ubezpieczona jest aktywna zawodowo i wniósł o powołanie w sprawie nowego zespołu biegłych.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił zastrzeżeń organu rentowego, uznając, że biegli w sposób wystarczający uzasadnili swoje stanowisko i nie ma potrzeby dalszego prowadzenia postępowania dowodowego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 ustawy przytoczonej na wstępie – renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Przy czym w myśl art. 12 wspomnianej wyżej ustawy – niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w myśl art. 57 ust. 1 pkt.2 uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie między innymi pięć lat, jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Pięcioletni okres winien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy, do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.(art. 58 ust. 1 i 2 w/w ustawy)

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.(art.12 w/w ustawy) Oceniając stopień niezdolności do pracy należy, w myśl art. 13 wymienianej ustawy, uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania

zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W przedmiotowej sprawie, Sąd uwzględnił wydaną opinię przez biegłych i uznał ją za wyczerpującą, poddającą wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonej w odniesieniu do jej możliwości zawodowych. Na pierwotne zastrzeżenia organu rentowego odpowiedzieli biegli w opinii uzupełniającej a kolejne zastrzeżenia organu rentowego, jako nieuzasadnioną polemikę z opinią biegłych, Sąd potraktował jako prowadzące do niezasadnego przedłużenia postępowania dowodowego. Podkreślenia wymaga fakt, że opinia biegłych zgodna jest co do oceny stanu zdrowia ubezpieczonej z orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS który również stwierdził iż ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy. Fakt, że ubezpieczona w okresie od 1.07.2017 r. do 30.04.2018 r. była zatrudniona jako salowa, o czym poinformowała zresztą organ rentowy, nie stoi w sprzeczności z wnioskami biegłych. Wskazać należy, że w trakcie tego incydentalnego zatrudnienia ubezpieczona korzystała ze zwolnienia lekarskiego w okresie od 5.10.2017 r. do 30.04.2018 r. a ponadto przepisy prawa nie wykluczają możliwości zatrudnienia w sytuacji istnienia częściowej niezdolności do pracy i dlatego Sąd uznał te argumenty organu rentowego za niezasadne.

Opinia biegłych została szczegółowo uzasadniona, a ponadto wnioski w niej zawarte nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli są bowiem doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonego. Opinię wydali po zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczoną. Stanowisko swoje fachowo, logicznie i wyczerpująco uzasadnili, wobec czego Sąd uznał opinię biegłych sądowych (podstawową i uzupełniającą) za miarodajną dla oceny aktualnego stanu zdrowia ubezpieczonej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 100 w/w ustawy: prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust.2

2. Jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów kodeksu pracy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty szkoleniowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia.

W tej sytuacji Sąd, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zwłaszcza opinię biegłych sądowych uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonej prawo do świadczenia rentowego od dnia zakończenia pobierania świadczenia rehabilitacyjnego.

W pkt 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem dowody zaprezentowane w trakcie postępowania sądowego były tożsame z dowodami, którymi dysponował pozwany organ rentowy w trakcie prowadzonego postępowania orzeczniczego, co uzasadniało stwierdzenie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

SSO Ewa Milczarek